

Rändelaps Eesti koolis

[Töölaud](#) / [Minu kursused](#) / [Harno täienduskoolitused](#) / [RLKKT](#) / Kooli tuleb rändelaps – tere tulemast!

/ [Mida lapsevanem võiks seadustest teada](#)

Mida lapsevanem võiks seadustest teada

Põhikooli riiklik õppekava (PRÖK)

- §15 lg 9 Kool **võib arvestada kooli õppekava välist õppimist** või tegevust, sealhulgas õpinguid **mõnes teises** üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

See puudutab eesti laste puhul eelkõige huviharidust, st sporditrennis või kunsti/muusikakoolis käimise arvestamist. Rändetaustaga lapse puhul võib selle laiendada ka teistele ainetele, nt võõrkeeled või muus keeles süvitsi õpitud ained.

- Terve § 16 on „Õpilase ja vanema teavitamine ja nõustamine“

Lõige 2 - Põhikool **nõustab** vajaduse korral **õpilase vanemat õpilase arengu toetamises** ja kodus õppimises.

Lõige 4 – kool tagab õpilasele ning **vanematele teabe kättesaadavuse** õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning **juhendamise ja nõustamise õppetööd** käsitlevates küsimustes.

Neile sätetele toetudes on lapse ja vanema küsimuste korral esimeseks kontaktiks kool. Koolil on kohustus nõustada vanemat õpilase arengu toetamisel.

- §17 lg 7 Kool võib õpilase individuaalse **arengu toetamiseks** või tema **varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks kokkuleppel** õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul **vanemaga** teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas.

Kuna arengu toetamiseks tehtavad muudatused eeldavad kokkulepet vanemaga, siis on see 2 osapoolega protsess. St ka vanemal on selles õigused küsida, ettepanekuid teha, mitte ainult nõustuda.

- §24 lg 8 Kooli õppekavas peab olema kirjeldatud õpilaste ja **lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus**.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (PGS)

- **Elukohajärgne kool**

§7 lg 2 Koolikohustuse täitmise ja põhihariduse omandamise võimaluse valla või linna haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele lastele **tagab vald või linn**.

§10 lg 1 Vald või linn tagab koolikohustuslikule isikule, kelle elukoht asub selle valla või linna haldusterritooriumil, võimaluse omandada põhiharidus.

KOV arvestab elukohajärgse kooli määramisel oluliste asjaoludena esmajärjekorras õpilase elukoha lähedust koolile, sama pere teiste laste õppimist samas koolis ja võimaluse korral vanemate soove.

St et koolikohustusliku (7-17 a) lapse koolipanemiseks tuleb pöörduda KOVi.

- § 27 lg 1 Põhikool on kohustatud võtma õpilaseks vastu kõik selleks soovi avaldavad koolikohustuslikud isikud, kellele see kool on **elukohajärgne kool**.

Vanema jaoks on koolikohustuslikule isikule kooli valik vaba, kui soovitud koolis on vabu õppekohti.

Oluline: kool PEAB vastu võtma, kui on elukohajärgne. Vanem VÕIB valida teise kooli, kui seal on vabu õppekohti (st nende puudumisel ei pea kool last vastu võtma).

§21 lg 5 Õpilastele, kelle emakeel ei ole õppekeel või kes kodus suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, mis on vähemalt ühe vanema emakeel, **korraldab kool keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele** või koduse suhtluskeelega **õpilast**.

Oluline! Seda ei korraldata, kui õpilase emakeelt õpetatakse A- või B-võõrkeelena.

Soovijaid peab olema 10 õpilast, st piisab 2st perest, kus mõlemas on 5 last koolis 😊.

Selle korraldamiseks on eraldiseisev [määrus](#) (Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord)

- §23 lg 2 kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada, võib ta **taotleda koduõpet**.

Koduõppeks on eraldiseisev [määrus](#) (Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord)

- §46 lg 3 HEV-koordineerija **toetab ja juhendab õpetajat** haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, **nõustab vanemat** ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

St kui koostöö (aine)õpetajaga ei suju, on mõlemal – nii õpetajal kui ka vanemal – õigus pöörduda HEVKO poole.

- §46 lg 4 Kui õpilasel ilmneb **vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat** ning **kool korraldab õpilase** pedagoogilis-psühholoogilise **hindamise**. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

Kool peab tuvastama õpilase toevajaduse (üldise ja ka üksikutes ainetes). Pedagoogilis-psühholoogiline hindamine tähendab erinevate spetsialistide koostöös lapse vaatlemist ja uurimist, selles on väga suur roll õpetajal. See algab kindlasti koolis.

- §55 lg 1_Õpilasel ja **vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse** ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Kool on kohustatud võimaldama statsionaarses õppes õppiva õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele selle õpilase kohta.

Esmaülesanne on koolil selgitada vanemale koolikorraldust ja õpilasel oodatavat, sh õpilase õigusi. Selle alla käib ka õppesisu, hindamine, õppevahendid, päevakava jm.

- §66 lg 7 Kooli põhimääruses peavad olema **õpilaste ja vanemate õigused ja kohustused**

- §73 lg 11 Õpilasel ja **vanemal on õigus pöörduda kooli hoolekogu poole õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral**.

- §82 lg 11 **Kooli õppekava alusel** munitsipaal- või riigikoolis toimivas põhi- või keskkaridusõppes **osalemise eest ei tohi** õpilastelt või vanematelt **nõuda kaasrahastamist**.

Põhiharidus on tasuta ja kõigile kättesaadav. Raha küsimise põhjused (üritus, kingitus, tasulised huvitegevused koolis) tuleb väga selgeks teha.

Unustada ei maksa, et mõlemad – PGS ja PRÕK – näevad ette ka vanemate kohustusi.

Kuna koolil on info valdajana ülesanne (kohustus – PGS §55) selgitada vanematele koolikorraldust, sh õpilaste ja vanemate õigusi ja kohustusi, siis ei saa vaikumisi eeldada, et vanem kõike teab, ja kool peab täitma oma ülesannet vajadusel kõike selgitada. Sellest tulenevalt on lisaks kohustustele vanemal õigus sõnaselgelt küsida ka enda ja oma lapse õiguste kohta – eriti veel lapse puhul, kes pole kooli astunud 1. klassist.

Projekti “Uued lapsed koolis: uussisserändajatega seotud väljakutsed Eesti koolides ja kohanemise toetamine” kaasrahastavad Euroopa Liit Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kaudu ning EV Siseministerium.

SISEMINISTERIUM

Viimati muudetud: esmaspäev, 9. august 2021, 16.30

[◀ Vira Suarez "Mis aitaks rändelapsel Eesti koolis kohaneda?" \(video, pikkus 21:45\)](#)

Mine...

[Töö tõlgi ja tugisikuga ▶](#)

 Moodle'i juhendid selle lehe kohta

Olete sisse loginud kui Lilian Ariva (Logi välja)

RLKKT

eesti (et)

Deutsch (de)

eesti (et)

English (en)

Français (fr)

Latviešu (lv)

Suomi (fi)

Русский (ru)

Hangi moobiliäpp

Kasutustingimused